

Tepemo napačnega psa

GOSTUJOČI KOMENTAR

Klaus Schuster
finance@finance.si

Člane bančnih uprav že nekaj mesecev odpuščajo, tožijo, blatijo, v nekaterih državah celo ugrabljajo. V nasprotju s tem ne poznam nobenega primera, v katerem bi bil ugrabljen kak nadzornik. Zakaj pa ne?

Nedorasli zahtevam službe

Kdo neki je nadzoroval člane uprav, ki so slabo delali? In kako dobro vendar deluje nadzor, ki ni mogel preprečiti takšnega finančnega poloma? Nekateri nadzorniki svoji nalog povsem očitno niso opravljali preveč učinkovito. A jim ničesar ne očitam, ker tega večinoma niso naredili namenoma. Nasprotno, številni, ki sedijo v nadzornih svetih, preprosto niso dorasli zahtevam svoje službe. Obstajajo celo nadzorniki, ki ne vedo niti tega, kje so največje podružnice njihove banke ali da je treba veljavnost posojila harmonizirati s pragom poslovnega uspeha naložbe, ki jo s posojilom financiramo. Kdor mora s takšnimi biseri kot bančnik sedeti za skupno mizo, lepega dne obupa nad tem, da bi jim lahko pojasnil poštevanke bančništva. Kako naj torej nadzorujejo nekaj, česar sploh ne razumejo?

► Klaus Schuster je lastnik svetovalnega podjetja Klaus Schuster Management Consulting, ki deluje na območju Jadrana in Balkana. Sodeloval je pri ustanovitvi finančnega inštituta v vzhodni Evropi. Je kolumnist različnih strokovnih publikacij ter član upravnega odbora Združenja Manager.

►► **Kaj neki v nadzornih svetih bank počne vojska mehkužcev brez hrbtenice? Kakšne mevrže vendar nadzorujejo naše banke? In kdaj jih bodo končno zasluženo skupili? Razlogov za kaj takega je več kot dovolj.**

Lastnikom gre le za prestiž

Na kaj pravzaprav misli lastnik, ko v nadzorni svet imenuje takšne ljudi? Za prestiž. Nadzornike izbira glede na odmevnost njihovih imen. To je neumno merilo. Kaj bi rekli na strokovno ali vsaj na dokazano trgovsko kompetenco? Banko se namreč da uničiti – ali pa jo pripeljati do uspeha – tudi s pomočjo nadzornega sveta.

Dober nadzornik je za upravo interni coach. Z njo razpravlja o njeni strateški usmeritvi. A kaj številni nadzorniki počnejo namesto tega? Vmešavajo se v bančnikova vsakdanja operativna opravila in do najmanjših podrobnosti razpredajo o mesečnih prodajnih številkah vsakega produkta. Kaj ima omenjeno opraviti z nadzorom? Nadzor je vendar strateška, ne operativna funkcija. Za operativno nadziranje imamo na voljo revizijo. Nadzornik pa ni revizor. Ali mu je to kdo že kdaj povedal? In zakaj ne? Od kdaj imajo nadzorniki privilegij neoviranega diletantstva?

Opdovete službo, preden se povsem osramotite

Seveda obstajajo izjeme. Poznam nadzornika, ki je nenehno na poti kot mirovni posrednik med člani uprav. Kajti v upravah so spori kar naprej na dnevnem redu. Ko sem o tem pripovedoval nekemu drugemu nadzorniku, si mi je možakar dejansko drznil reči: »Zakaj naj bi pomirjal spore? Člani uprav vendar toliko zaslužijo! Naj se dogovorijo med sabo.«

Nujno sem mu svetoval, naj se odpove svoji službi. To je dejansko že storil – in si zaradi tega v mojih očeh znova pridobil ugled. Njegovemu zgledu bi moral slediti še veliko drugih. Preden se povsem osramotijo kakor tisti odhajajoči predsednik uprave.

Tisk ga je križal, nadzorniki pa nič

Odsel je in pobral nagrado, določeno v pogodbi. Tisk ga je križal. Noben nadzornik se ni oglasil in rekel: »Prosim lepo, nagrada je zakonita. Določena je s pogodbo. To pogodbo sem takrat podpisal. Zda ne bi več določil tako visoke vsote. A takrat ni bilo zdaj. In pogodba je pogodba.« Kje je kakšen nadzornik, ki ima toliko hrbtenice? In če v nadzornem svetu sedijo le mehkužci brez hrbtenice, kaj neki tam počnejo? Kakšne mevrže vendar nadzorujejo naše banke? In kdaj jih bodo končno zasluženo skupili? Razlogov za kaj takega je več kot dovolj.

Takoj mi pride na misel tisti član nadzornega sveta, ki je priklimal čisto vsakemu preklicanemu sklepu. Če se je sklep izkazal za slabega, je bil prvi, ki je pridigal upravi: »Kako ste lahko sklenili nekaj tako neumnega?« Kot da ne bi bil tudi on zraven. Vse je vedno vedel bolje od drugih. Po bitki. In upravi je vsakokrat zarinil nož v hrbet. To ni zgolj neumno in nekompetentno. To je človeško povsem zavrženo. Nedostojno, nemoralno, nečastno. In takšni pavlihe, ki se ne znajo niti vesti, naj bi nadzirali banko? To bi bilo

zares smešno, če ne bi bilo tako zelo škandalozno. Škandal, ki ga ni. Kajti nadzorniki so sveti. Nihče si jim ne upa približati. Ker je javno mnenje prav tako nemoralno kot nekateri nadzorniki? Ne, ampak zato, ker preprosto ve o gospodarstvu premalo, da bi lahko sploh razumelo pogubno vlogo nekaterih nadzornikov v vseh njenih sprevrženih razsežnostih.

Vsak večer molim za nadzornike

Nič nimam proti nadzornikom. Vsak večer molim za njihovo razsvetljenje. Tudi nekateri moji najboljši prijatelji so nadzorniki. In nekateri med njimi svojo vlogo jemljejo zares resno, se poglobijo v vsebino, obiskujejo coaching, so trgovsko kompetentni in strateško usmerjeni. A ob njih obstaja grozljiva vojska nekompetentnosti, ki ji mora nekdo z vso potrebno jasnostjo brati levite, kar bom sam pravkar naredil: Biti nadzornik ni otroški rojstni dan! Torej proč z otročimi glavami v nadzornih svetih! Vanje naj pridejo ljudje, ki premorejo kompetenco in dostojanstvo. Saj vendar obstajajo tudi taki.

Vsaka banka ima nadzornike, ki si jih zasluži.

► Ocenite komentar, napišite svoje mnenje: www.finance.si/komentarji

► Komentarji izražajo stališča avtorjev, in ne nujno tudi organizacij, v katerih so zaposleni, ali uredništva Financ.